

Gợi ý cách viết kiểu bài phát biểu cảm nghĩ về bài thơ

I. CÂU HỎI TÌM Ý

1. Câu hỏi khai thác nội dung

1.1. Bài thơ là lời của ai? Nói với ai? (nếu cần)

1.2. Nhan đề bài thơ thể hiện điều gì?

1.3 Bài thơ thể hiện cảm xúc gì của nhân vật trữ tình? Cảm xúc đó có thay đổi không hay xuyên suốt bài thơ? Căn cứ vào đâu để em nhận ra những cảm xúc đó.

1.4. Đề tài (Bài thơ viết về điều gì?), Chủ đề (vấn đề trọng tâm của bài thơ)

1.5. Bài thơ gửi gắm những thông điệp gì về cuộc sống? bồi đắp cho em những tình cảm, cảm xúc gì?

2. Câu hỏi khai thác đặc sắc nghệ thuật

2.1. Bài thơ sử dụng thể thơ gì? Cách gieo vần, ngắt nhịp như thế nào? Hình thức đó có tác dụng gì trong việc thể hiện cảm xúc của nhà thơ? (*thể hiện giọng thơ hồn nhiên, vui tươi/ thiết tha, trong sáng/ sâu lắng/ hào hùng...*)

2.2. Bài thơ có những từ ngữ, hình ảnh nào đặc sắc? Giá trị/ Ý nghĩa của những từ ngữ, hình ảnh đó? (Chú ý những từ láy gợi hình, gợi thanh, từ thể hiện cảm xúc, động từ...)

2.3. Bài thơ có những bptt nào đặc sắc? Tác dụng?

II. DÀN Ý THAM KHẢO

Bố cục	Yêu cầu chính	Ví dụ, công thức
Mở đoạn	Từ ngữ khái quát cảm xúc. Đối tượng bày tỏ (tên tác giả, bài thơ) Nêu cơ sở để đưa ra cảm xúc.	Cách 1: Lòng tôi chợt cảm thấy + từ ngữ chỉ cảm xúc + khi đọc bài thơ A của tác giả B + lí do/cơ sở tạo nên cảm xúc. Cách 2: Bài thơ A của tác giả B khiến (trái tim tôi bồi hồi xao xuyến/ xúc động/ tôi vô cùng ấn tượng/ vô cùng thích thú...) vì C (nội dung/một khía cạnh nội dung/ 1 hình ảnh trung tâm). Cách 3: Đọc xong bài thơ A của tác giả B , vấn vương trong tôi luôn là + cảm xúc....

		Cách 4: Từ ngữ chỉ cảm xúc – đó là những cảm xúc mãnh liệt/ chân thành/ thiết tha.... mà bài thơ A của tác giả B gọi lên trong tôi.
Thân đoạn	Trình bày cụ thể cảm xúc về bài thơ theo 1 trong những cách sau: Cách 1: (theo sgk Ngữ văn 9 KNTT) Cách 2: đi theo hình ảnh trong bài thơ. - Với bài thơ nhiều hình ảnh: lần lượt liệt kê các hình ảnh (thiên nhiên/đồ vật, con người, ví dụ: <i>Nắng hồng</i>) - Với bài thơ 1 hình ảnh: liệt kê tiến trình miêu tả/tự sự về hình ảnh đó (<i>Lượm, Đồng dao mùa xuân</i>). Cách 3: đi theo mạch câu chuyện – trình tự các sự kiện – chú ý sự kiện tiêu biểu: nhân vật, sự việc chính, đối thoại (<i>Đêm nay Bác không ngủ</i>). Cách 4: đi theo 4 yếu tố của nghệ thuật (từ ngữ, hình ảnh, biện pháp tu từ, vần – nhịp). Cách 5: đi theo 3 yếu tố nội dung (đề tài, chủ đề, thông điệp + kết hợp với việc chỉ ra các đặc sắc nghệ thuật).	Gợi ý theo cách 1: * Ý 1: Cảm xúc, suy nghĩ về nội dung: (1) Đề tài + chủ đề: => Tôi đặc biệt ấn tượng với cách nhà thơ làm mới đề tài quen thuộc của thơ ca - ... bằng cách khắc họa thành công chủ đề ... (2) Mạch cảm xúc – cảm hứng chủ đạo: => Bài thơ bắt đầu với cảm xúc ..., rồi đến và lắng đọng..... (3) Nội dung: <i>Tham khảo:</i> => Trước hết, bài thơ là lời của.... nói với... nói về (hoặc nhằm thể hiện tình cảm).... => Bài thơ mở ra trước mắt em là khung cảnh/ hình ảnh.... => Về ND, bài thơ đã diễn tả một cách xúc động .. * Ý 2: Cảm nhận về nghệ thuật (4) BPNT: => Đặc biệt, cái hay của... (<i>tên tác giả</i>) ở đây chính là việc <i>thi sĩ/ nhà thơ</i> đã khéo léo sử dụng biện pháp nghệ thuật... trong câu thơ...(trích thơ) nhằm tô đậm hơn.... (<i>phân tích tác dụng</i>). Hoặc:=> Có lẽ, khi đọc tác phẩm, những người yêu thơ không khó để nhận ra việc tác giả đã tinh tế sử dụng điều luyện biện pháp nghệ thuật... trong câu thơ (<i>trích thơ</i>) khiến cho người đọc dễ dàng cảm nhận được... (<i>tác dụng</i>). (5) Hình ảnh.... (<i>có thể trích thơ</i>) chính là điểm nhấn quan trọng để làm nên thành công của tác phẩm bởi chính nó đã góp phần làm rõ.... (<i>phân tích tác dụng</i>) Hoặc: Xúc động biết bao khi đọc những dòng thơ khắc họa hình ảnh..... (6) Bài thơ được viết bằng ngôn ngữ tự nhiên, mộc mạc và giàu biểu cảm như một lời tự truyện ngọt ngào, thể hiện những rung cảm nhẹ nhàng mà sâu lắng của tâm hồn thi nhân. (<i>Tuỳ bài thơ</i>) (7) Thể thơ... cùng cách ngắt nhịp... (đa dạng/ linh hoạt,...) có khả năng truyền tải những xúc

		cảm muôn màu, rất phù hợp để nhà thơ bộc bạch lòng mình. Hoặc: Thể thơ tám chữ với lối gieo vần và cách ngắt nhịp linh hoạt (<i>bằng chứng</i>) khiến cho bài thơ trở thành một bản nhạc nhiều âm điệu: khi thì.... lúc lại
Kết đoạn	- Trình bày lại những cơ sở/cảm xúc hoặc nội dung/chủ đề bài thơ. - Chia sẻ thông điệp/liên hệ/trải nghiệm/mở rộng về bài thơ.	● Cách 1: Dòng thơ cuối khép lại nhưng biết bao cảm xúc cứ lắng đọng mãi trong tôi. <i>A (tên bài thơ)</i> không chỉ thú vị ở lời thơ, hình ảnh mà còn là thông điệp ý nghĩa mà tác giả muốn gửi đến người đọc: ● Cách 2: Bài thơ, với nội dung tư tưởng sâu sắc được thể hiện trong một hình thức dung dị mà tài hoa đã làm rung động trái tim bạn đọc bao thế hệ, nhắc nhở mỗi người đọc về.....